

pligtaflevering af udgivne værker (jf. lov nr. 423 af 10. juni 1997). 1997-loven afløste pligtafleveringsloven fra 1927, som udelukkende omfattede trykt materiale. Baggrunden for lovændringen var behovet for en modernisering af pligtafleveringsordningen blandt andet i lyset af medieudviklingen og den informationsteknologiske udvikling.

Det afgørende element i lovændringen er, at pligtafleveringen nu omfatter alle udgivne værker uanset det medium, der er anvendt ved fremstilling og spredning af værkerne. Ordningen omfatter således nu også blandt andet følgende materiale i fast form: Video, fonogrammer, plakater og fotografier. Endvidere blev udgivelser i elektronisk form, hvortil også hører de såkaldte »netpublikationer«, omfattet af pligten til aflevering.

Med henblik på at præcisere kriterierne for en udgivers pligt til aflevering blev det fastsat, at der skal være tale om et værk, samt at dette værk er udgivet. Efter loven er et værk defineret som en afgrænset informationsmængde, der udgør en afsluttet og selvstændig enhed.

Denne afgrænsning vil i de fleste tilfælde ikke volde vanskeligheder, men for så vidt angår elektronisk materiale, der er tilgængeligt for offentligheden i on-line netværk (»netpublikationer«) har det på nuværende tidspunkt været nødvendigt med en yderligere præcisering af værksbegrebet.

Netpublikationer vil ofte være under løbende opdatering. Dette såkaldte *dynamiske* materiale er ikke omfattet af afleveringspligten, idet kravet om, at der skal være tale om en afsluttet enhed af information, ikke er opfyldt.

De såkaldte *statiske* netpublikationer er derimod omfattet af afleveringspligten.

Til de statiske netpublikationer hører blandt andet bøger og andre traditionelle publikationer, der spredes via Internet – for eksempel aviser og tidsskrifter i afsluttede statiske udgaver samt on-line databaser, der opdateres med mellemrum.

Til de dynamiske netpublikationer hører blandt andet netaviser, tidsskrifter, onlinedatabaser og hjemmesider, der løbende opdateres.

Pligtafleveringen af de statiske netpublikationer finder i praksis sted ved, at udgiveren anmelder værket på en elektronisk blanket, som Det Kongelige Bibliotek har oprettet på hjemmesiden: www.pligtaflevering.dk.

Det er min opfattelse, at vi med den nye lov har fået skabt tidssvarende lovgrundlag på pligtafleveringsområdet. Loven tager hensyn til den mangfoldighed af materialetyper, der findes i samfundet, og som kan have stor betydning for fremtidens forståelse af vores nutid. Samtidig tager loven hensyn til, at de pligter, der pålægges borgere, udgivere og forlag mv., skal være klart defineret.

Efter lovens vedtagelse igangsatte Det Kongelige Bibliotek og Statsbiblioteket en informationskampagne om den nye lov. Blandt andet på grund af den omfattende udvidelse af de materialetyper, der er omfattet af loven, har pligtafleveringsbibliotekerne måttet etablere kontakt til nye grupper af afleveringspligtige, og der er gjort et stort arbejde for at skabe forståelse for hvem, der har ansvaret for at udgivne værker bliver afleveret, hvad der skal afleveres og til hvilket bibliotek, der skal afleveres.

Det er mit indtryk, at pligtafleveringsbibliotekerne løser informationsopgaven tilfredsstillende. Men det er også et faktum, at det fortsat kræver en omfattende informationsindsats at få udbredt kendskabet til de nye pligter – navnlig for så vidt angår netpublikationerne.

Kulturministeriet følger lovens gennemførelse i samarbejde med pligtafleveringsbibliotekerne og drøfter herunder de problemstillinger, der er knyttet til at få udbredt kendskabet til loven. I denne forbindelse henledes opmærksomheden på, at Det Kongelige Bibliotek og Statsbiblioteket er i færd med at færdiggøre en statusrapport om situationen i tilknytning til netpublikationerne.

Det er på denne baggrund min opfattelse, at vi skal have indhøstet flere erfaringer, før vi tager stilling til eventuelle ændringer i ordningen på netpublikationsområdet.

Afslutningsvis vil jeg gerne understrege, at Kulturministeriet i disse år er meget optaget af, hvordan vi bevarer den elektroniske kulturarv for eftertiden. I denne forbindelse henleder jeg opmærksomheden på, at vi som led i den nylig indgåede medieaftale for perioden 2001-2004 har afsat 80 mio. kr. til digitalisering af et repræsentativt udsnit af DR's og TV 2's programarkiver.